

FENNTARTHATÓ ENERGIA- ÉS KLÍMAAKCIÓTERVEK KÉSZÍTÉSE A HELYI VIDÉKFEJLESZTÉSI KÖZÖSSÉGEKNEK

PROJEKTNYITÓ RENDEZVÉNY

2017. szeptember 28.

Tatabánya

Dr. Botos Barbara

Nemzeti Fejlesztési Minisztérium, Klímapolitikai Főosztály

AZ ÉGHAJLATVÁLTOZÁS NEGATÍV HATÁSA FÖLDÜNKRE

Általános tendenciák

- az új évezred első évtizedében – a 2005-ös év kivételével – **mindegyik év** átlaghőmérséklete **meghaladta** a sokéves átlagot
- **2012** az elmúlt 112 év **legmelegebb nyara**, **2016** pedig a **legmelegebb év** volt
- az elmúlt évtized bővelkedik szélsőséges időjárásokban, rekordokban (némelyik **százmilliárd forintos nagyságrendű károkat** okozott)

A magyarországi éghajlat megfigyelt változásai

- a múlt század óta tapasztalt 1°C-os emelkedés **nagyobb, mint a globális változás**
- legutóbbi 30 év **intenzív melegedést** mutat

A magyarországi éghajlat várható alakulása

- **növekedni fog** az átlaghőmérséklet
- legnagyobb változások nyári és őszi hónapokban
- keleten és délen nagyobb melegedés

Általános kibocsátók: energia, mezőgazdaság, ipar, hulladék.

MEGOLDÁSI IRÁNYOK

NEMZETKÖZI MEGÁLLAPODÁSOK

- **ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezmény (1992)**

United Nations Framework
Convention on Climate Change

- **Kiotói Jegyzőkönyv (1997)**
 - **Dohai Módosító Jegyzőkönyv**

- **Párizsi Megállapodás (2015)**

A PÁRIZSI MEGÁLLAPODÁS

- **A 2015. november 30. és december 12. között Párizsban megrendezett ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye Részes Feleinek 21. Konferenciáján (COP21) hozta létre 195 ország**
- Új globális, minden Részes Fél részére jogilag kötelező klímavédelmi egyezmény
- Kiotói Jegyzőkönyvet váltja fel, a tervek szerint a 2020-at követő időszakban.
- Legfőbb célkitűzése, hogy a globális felmelegedés mértékét legfeljebb 2 °C alatt tartsa, erőfeszítéseket téve arra, hogy az a 1,5 °C-ot ne haladja meg.
- A Részes Felek által tett kibocsátás-csökkentés vállalások betartása és azok 5 évenkénti felülvizsgálata
- A fejlett és fejlődő országok közötti közös, de megkülönböztetett felelősség elve (tehát az egyes országoktól eltérő mértékű kibocsátás-csökkentést várnak).

NEMZETKÖZI KLÍMAFINANSZÍROZÁS

Zöld Klíma Alap (GCF)

- Magyarország által 1 + 1 milliárd forint felajánlás

Globális Zöld Növekedési Intézet (GGGI)

- hazánk 2015. december 8-án csatlakozott a nemzetközi szervezethez

Klímatechnológiai Központ és Hálózat (CTCN)

- az érdekelt magyar intézmények globális klimatechnológiai piacon való megjelenését és érvényesülését támogathatja

Várjuk jelentkezésüket a klímafinanszírozási hírlevelünkre!

A MONTREALI JEGYZŐKÖNYV MÓDOSÍTÁSÁRA VONATKOZÓ KIGALIBAN LÉTREJÖTT MEGÁLLAPODÁS

Az 1987-es Montreali Jegyzőkönyv kiegészítéseként a Kigali Módosítást a MOP 28. ülésén fogadták el, 2016. október 16-án.

- Az országokat fejlett és fejlődő csoportba sorolták, hogy mikortól kell csökkenteniük a fluorozott szénhidrogének (HFC-k) használatát.
- Az iparilag fejlett országok még ebben az évtizedben, míg India csak 2030 után csökkenti 10%-kal ezen gázok felhasználását.
- Multilaterális Alap (MLF) nyújt technikai és pénzügyi segítséget.
- **Hatályba lépés:** 2019. január 1-én (ha legalább 20 Részecs Fél ratifikálja).
- 2016 június 10-e óta az NFM hatásköre.

ENSZ ÉGHAJLATVÁLTOZÁSI KORMÁNYKÖZI TESTÜLETE (IPCC)

- 1988-ban alakult, létrehozását az ENSZ Környezetvédelmi Programja (UNEP) és a Meteorológiai Világszervezet (WMO) kezdeményezte
- Célja az emberi tevékenység által kiváltott klímaváltozással kapcsolatos kutatási eredmények összefoglalása (**legutóbbi, 5. értékelő jelentése 2015-ben jelent meg**)
- Jelentései fontos alapként szolgálnak a nemzetközi klímapolitikai tárgyalások során
- A Testület munkájában számos magyar kutató részt vesz
- A Testület új elnöke 2015. októberétől a dél-koreai Hosung Lee, alelnöke pedig a magyar kutató, **Dr. Ürge-Vorsatz Diána**

UNIÓS INTÉZKEDÉSEK

Uniós jogszabályok

MÉRSÉKLÉS

- Európa 2020 Stratégia
- 2021-2030 közötti időszakra szóló integrált éghajlat- és energiapolitikai keret
- 2050-es célkitűzések

ALKALMAZKODÁS

- Fehér Könyv

Uniós jogszabályok

MÉRSÉKLÉSI CSELEKVÉSEK ESZKÖZRENDSZEREI

Uniós jogszabályok

MÉRSÉKLÉS ESZKÖZRENDSZERE

- Az Európai Unió Emisszió-kereskedelmi Rendszere (EU ETS: European Union Emission Trading System): nagy ipari és energiatermelő létesítmények, légiközlekedés
- Erőfeszítés-megosztási Határozat (Effort Sharing Decision, ESD): az ETS által le nem fedett ágazatok (pl. közlekedés, mezőgazdaság, hulladékgazdálkodás, épületek)

Uniós jogszabályok

MÉRSÉKLÉSI CSELEKVÉSEK CÉLÉRTÉKEI

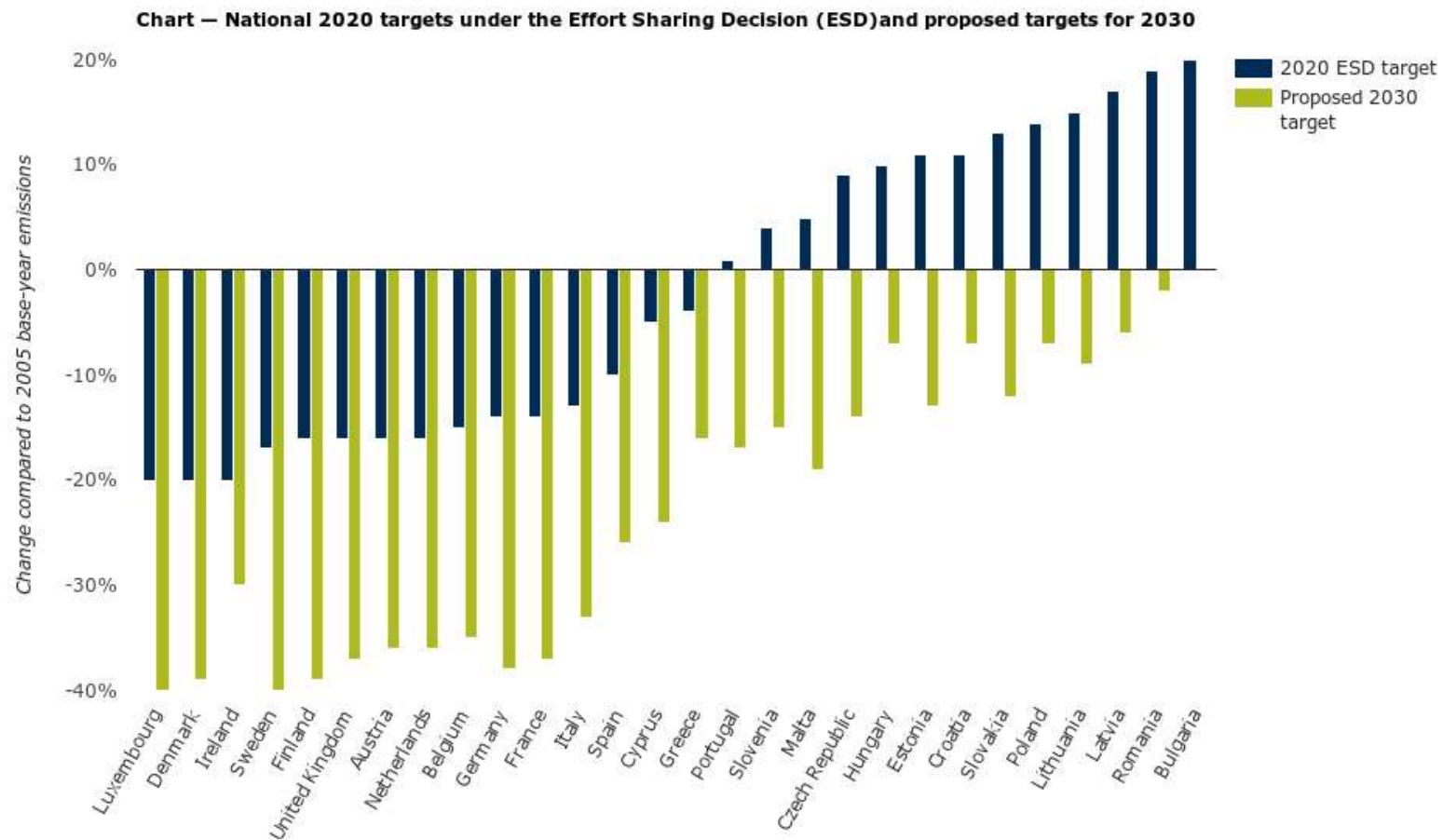
Uniós jogszabályok

EURÓPA 2020 STRATÉGIA

- **ÜHG 20%-os csökkentés (ETS és nem-ETS) 1990-hez képest**
 - **EU ETS: EU-szinten közösen -21% 2005-höz képest**
 - **ESD: tagállami célok, HU +10% 2005-höz képest**
- **megújuló energia arányának növ. 20%-ra (HU 13%, önkéntes vállalás 14,65%)**
- **energiahatékonyság fokozása 20%**

Uniós jogszabályok

ERŐFESZÍTÉS-MEGOSZTÁSI RENDSZER

MÉRSÉKLÉSI CSELEKVÉSEK CÉLÉRTÉKEI

Uniós jogszabályok

2021-2030 KÖZÖTTI IDŐSZAKRA SZÓLÓ INTEGRÁLT ÉGHAJLAT- ÉS ENERGIAPOLITIKAI KERET

- **ÜHG 40%-os csökkentés 1990-hez képest (ETS és nem-ETS)**
 - EU ETS: -43% 2005-höz képest, EU szinten
 - ESD: -30% 2005-höz képest, amit tagállami célokra osztanak fel (HU -7%)
- **megújuló energia arányának növ. 27%-ra**
- **energiahatékonyság fokozása 27-30% BAU-hoz képest**

Uniós jogszabályok

MÉRSÉKLÉSI CSELEKVÉSEK CÉLÉRTÉKEI

Uniós jogszabályok

Mérséklés

- **Európa 2020 Stratégia**
- **2021-2030 közötti időszakra szóló integrált éghajlat- és energiapolitikai keret**
- **2050-es célkitűzések**
 - **ÜHG 80-95%-os csökkentés 1990-hez képest**

Uniós jogszabályok

A MÁSODIK NEMZETI ÉGHAJLATVÁLTOZÁSI STRATÉGIA

első Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia

második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia

Párizsi Megállapodás

Felülvizsgálat

VÉGREHAJTÁS

Éghajlatváltozási Cselekvési Terv

A stratégiában foglalt célok elérése érdekében meghatározott konkrét intézkedések költségei, források és határidők megjelölésével

Éghajlatváltozási Cselekvési Terv

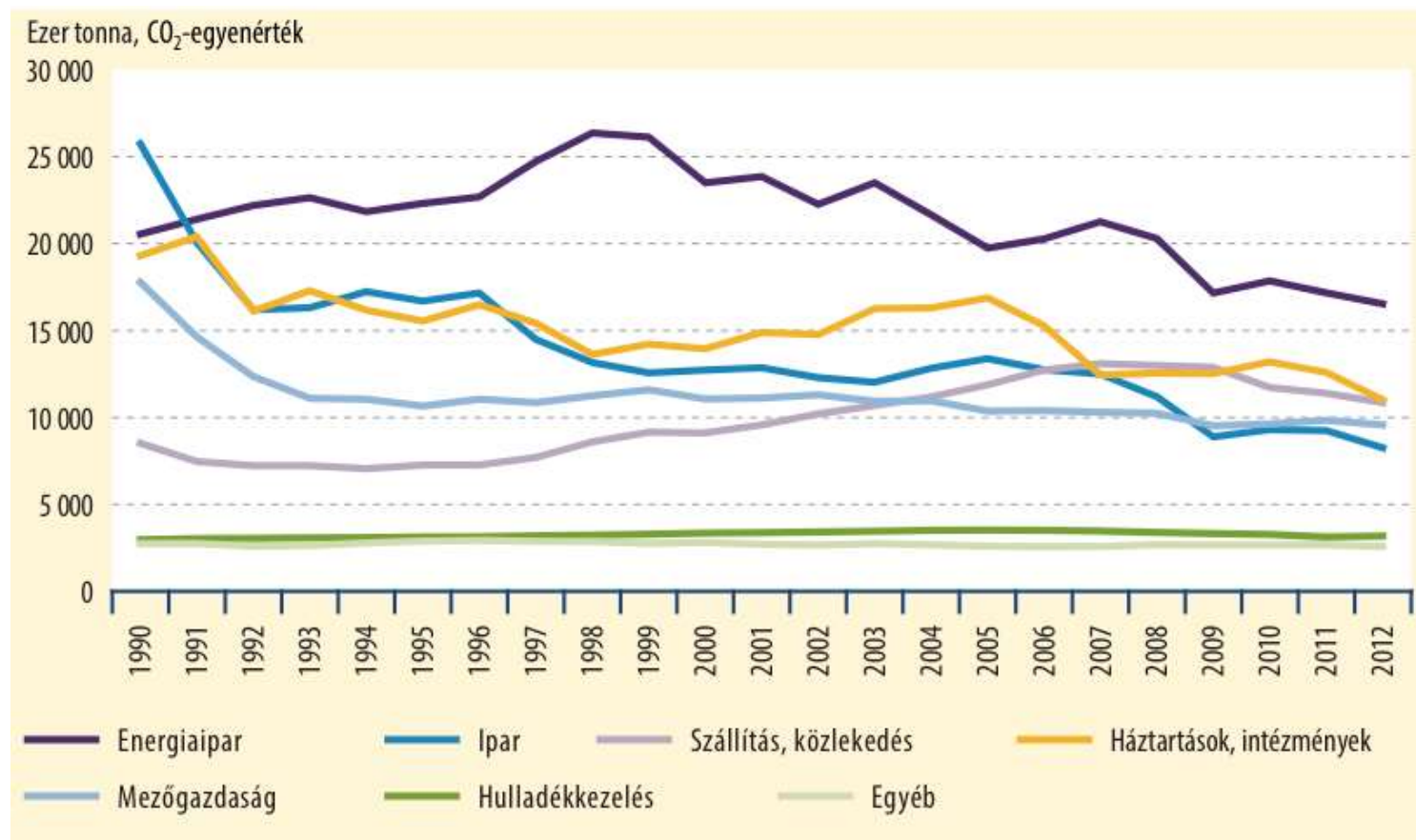

Stratégia elfogadását
követő **6 hónap**on belül
(2018-2020)

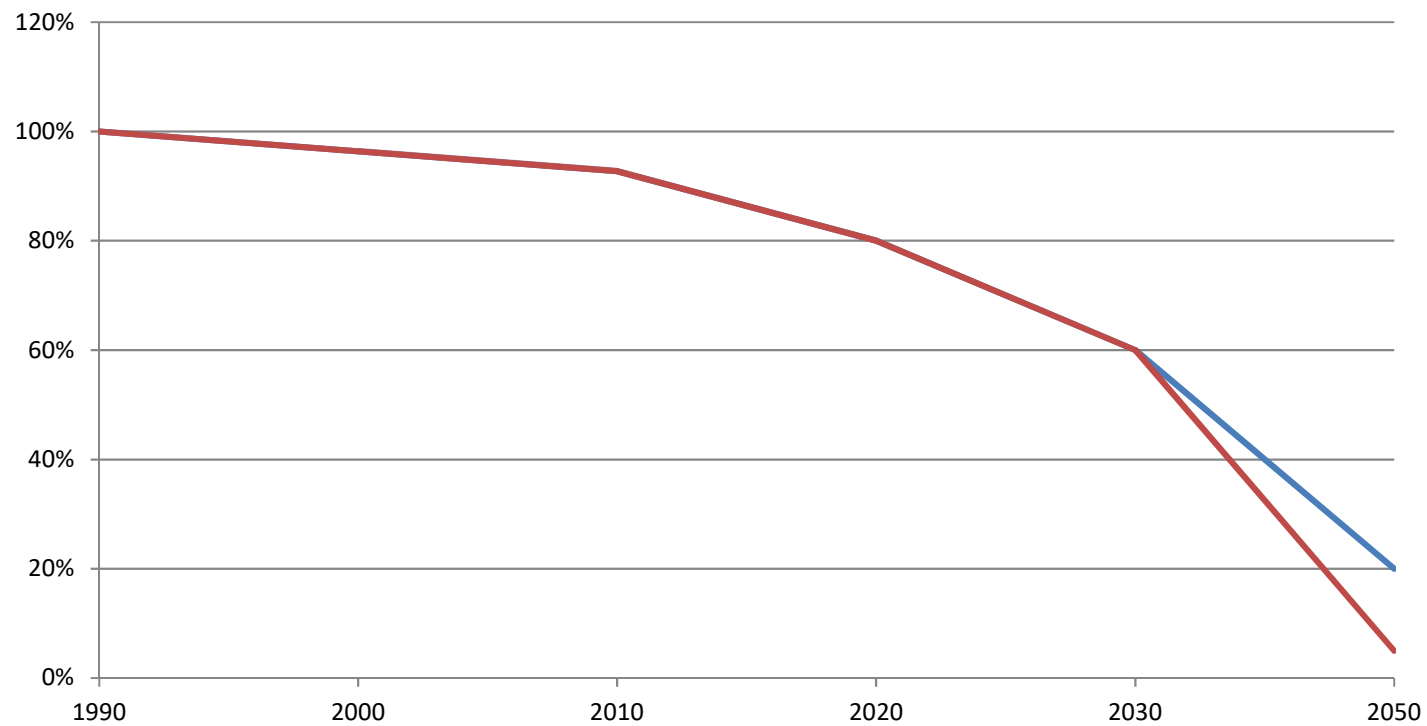

ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZKIBOCSÁTÁS MAGYARORSZÁGON

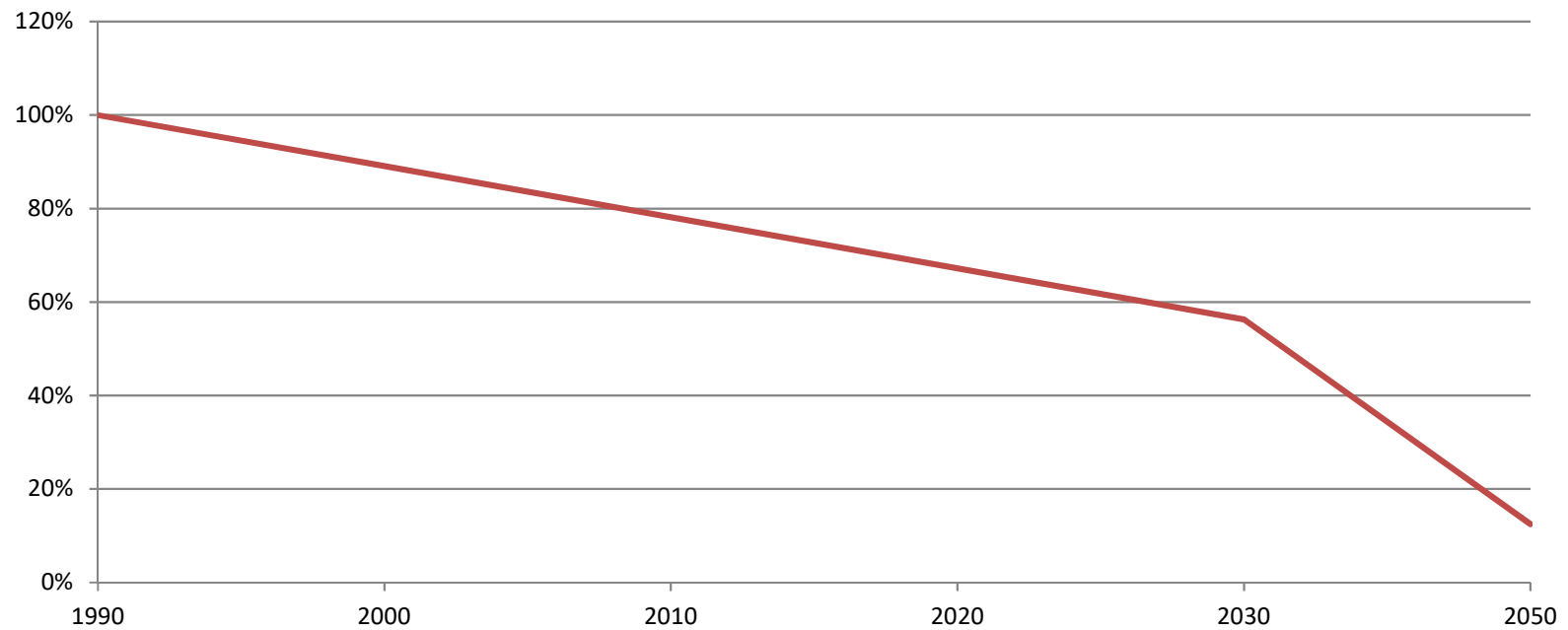
Magyarország gazdasági ágazatainak kibocsátás értéke

AZ EU KIBOCSÁTÁS-CSÖKKENTÉSI PÁLYÁJA (MINIMUM ÉS MAXIMUM FORGATÓKÖNYVEK)

ILLUSZTRÁCIÓ: MAGYARORSZÁG EGY LEHETSÉGES KIBOCSÁTÁS-CSÖKKENTÉSI PÁLYÁJA AZ ELFOGADÁS ALATT ÁLLÓ II. NEMZETI ÉGHAJLATVÁLTOZÁSI STRATÉGIÁBAN SZEREPLŐ CÉL ELÉRÉSE ÉRDEKÉBEN

KÖRNYEZETI ÉS ENERGIAHATÉKONYSÁGI OPERATÍV PROGRAM

KEHOP 1.2.0

MEGYEI KLÍMASTRATÉGIÁK

KEHOP 1.2.1

TELEPÜLÉSI KLÍMASTRATÉGIÁK

FENNTARTHATÓ ENERGIA ÉS KLÍMA AKCIÓTERVEK (SECAP)

- Települési energiahatékonysági lehetőségek és megújuló energia potenciál felmérése
- Intézmények, tömegközlekedés, vállalkozások, illetve lakosság energia megtakarítási lehetőségeinek felmérése
- Cél:
 - a jövőbeni energetikai beruházások megalapozása
 - szén-dioxid kibocsátás csökkentési célok eléréséhez való hozzájárulás
 - energetikai projektek előkészítésének lehetősége a racionális energiagazdálkodás érdekében
- FONTOS:
 - Az adott település erőforrásaira és lehetőségeinek legyenek figyelembe véve
 - Kritikus beavatkozási pontok meghatározása
 - Konkrét cselekvési program, költségtervvel
 - Újszerű megoldások, jó gyakorlatok ajánlása.

TOVÁBBI NFM KLÍMAPOLITIKÁVAL KAPCSOLATOS OLDALAK

- Klímapolitika Facebook oldal: <https://www.facebook.com/klimapolitika/>
- A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium klímapolitikai oldala: <http://klima.kormany.hu/>

Egyéb pályázatok, pénzügyi lehetőségek:

NFM Klímapolitikai Hírlevél

klimafinanszirozaz@nfm.gov.hu